

Un număr vechiu 2 lei

CURIERUL JUDICIAR

DOCTRINĂ — JURISPRUDENȚĂ — LEGISLAȚIUNE — ECONOMIE POLITICĂ — FINANȚE

Director : DIMITRIE ALEXANDRESCO

Decanul Facultății de Drept din Iași, fost Procuror-general la Inalta Curte de Casație

Prim-Redactor : EMANOIL DAN

Licențiat în drept, avocat

Redactor-proprietar : I. S. CODREANU

Licențiat în drept și științe de Stat, avocat

ABONAMENTUL

Pe an, în România.	45 lei
6 luni	22,50
3 luni	11,25
Streintătate 50 lei pe an, 25 pe 6 luni	

Apare de două ori pe săptămână
sub direcțiunea unui comitet

Abonamentele se plătesc totdeauna înainte

Redacția & Administrația
București, CALEA RAHOVEI, 5
Lângă Palatul Justiției
— TELEFON 16/98 —

Rugăm stăruitor pe onorații noștri abonați din provincie ca abonamentele datorite să le achite prin mandat postal direct la Redacția ziarului *Curierul Judiciar*, pe numele d-lui Codreanu, proprietarul ziarului, singurul în drept a face încasările, sau la prezentare redactorului nostru d-l avocat Ion Bacicu sau încasatorului D. Niculescu, legitimați cu autorizație specială în schimbul numai a chitanțelor cu stampila ziarului, ce vor liberă din registre cu mătă, iar cei din capitală să plătească ea și până acum, vechiului nostru încasator C. Petculescu.

SUMAR

— Banchetul D-lui Profesor D. Alexandresco;
— Abuzul cumulului de funcțiuni publice. Art. 131 din constituție; Legea din 1884—85; Legea asupra cumulului de funcțiuni publice de la 1890, azi în vigoare, Studiu critic; cazuri de cumul d. funcțiuni și catedre (urmare și finit), de Iscod.

Rezumatele Jurisprudenței Curții noastre de casație

— Cas. s. I: Alimente. — Tranzacție. — Cedarea unui lucru sau unui drept de folosință în achitarea unei obligațiuni de întreținere. — Dacă poate fi stricată acea convenție pe motiv că acel obligat la plăți nu mai poate plăti? Art. 192 c. civil.
— Casație s. II: Loviri involuntare. — Aplicarea art. 249 c. penal de și n'au fost leziuni sau răniri.
— Casație s. III: Monopolul tutunurilor. — Contravenție. — Amendă calculată în raport cu cantitățile unitare. — Dacă tribunaletle pot reduce amenda. — Art. 78 § 1 și 82 l. monop. statului.

Banchetul d-lui prof. D. Alexandresco

Precum se știe, Duminică 29 Maiu a. e., a avut loc în marea și frumoasa sală de marmoră a hotelului Bulevard, din București, banchetul oferit d-lui prof. D. Alexandresco din Iași, cu ocazia terminării Comentariilor codului civil.

Banchetul a fost foarte animat și s'a constatat mult entuziasm. S'au primit peste 100 de telegrame din toate unghiurile țării. Cea dintâi telegramă, care a fost citită, a fost a I. P. S. S. Pimen, Mitropolitul Moldovei. S'a citit între altele un frumos toast al d-lui Dem. D. Stoianescu, directorul „Paginilor Juridice” din Craiova, o frumoasă scrisoare din partea d-lui Hinna, consilier la Inalta Curte de casație, cum și o telegramă a d-lui G. Mârzescu, primarul Iașilor. Toate acestea vor fi publicate într'un număr ulterior al ziarului nostru, când vom publica și frumoasele discursuri pronunțate cu această ocaziune. Au vorbit d-nii Miniștrii Constantinescu și Duca, d-l rector al Universității Athanasie, d-l I. T. Burada, profesor la facultatea de drept din Iași, d-l I. Tanoviceanu,

decanul facultății de drept din București, V. Tătaru, președintele Curții de apel din Galați, C. Buzdugan, delegatul Curții de apel din Iași, Em. Antonescu, profesor universitar, M. Balș și Ef. Antonescu, ambii consilieri la Curtea de apel din București, At. Ghiorghiu, decanul baroului din Iași, N. Mitescu, din partea baroului de Ilfov, Barbu Păltineanu, Vladimir Athanasovici din partea revistei „Dreptul”, C. G. Dissescu, Stelian Popescu din partea presei, Dim. Negulescu, profesor universitar, Florin Sion, Al. Mustea, care a rostit un sonet, P. Ionescu-Pastion, judecător la Balș, care de asemenea a citit o frumoasă dedicație în versuri.

Printre cei prezenți s'au observat d-nii Miniștrii Constantinescu și Duca (d-nii Miniștrii Radovici și V. Antonescu fiind absenți din București), d-l B. M. Missir, președintele Senatului, Rectorul Universității Athanasie, I. Tanoviceanu, C. G. Dissescu, Barbu Păltineanu, N. Fleva, Ath. Gheorghiu, V. Tătaru, Iulian Teodorescu, M. Balș, Andrei Rădulescu, Peretz și Andronescu, consilieri la Curtea din Galați, Al. Mandrea, prezid. Trib. Fălciu, G. Cocea, prim-procuror Pitești, Siliu Rădulescu, Fl. Vasiliu, P. Ionescu-Pastion, Melik, Zăuleanu, Gr. Dimitrescu, D-r Daniel, D-r Wachmann, D-r Mina Minovici, P. Dragomirescu, N. Titulescu, Henry și G. Meitani, Em. Dan, N. Malcoci, Fl. Sion, G. Mironescu, Em. și Eft. Antonescu, Dem. și Paul Negulescu, Stelian Popescu, D-r G. Creangă, G. Plastara, G. Tabacovici, Al. Cerban, Ern. Triandafil, I. T. Burada, I. Peretz, Cezar Partenie, Barbu și Gr. Dimitrescu, Popovici Tașcă, Titu Frumușanu, I. Th. Florescu, C. Bălănescu, C. Neamțu (Craiova), Ing. Tănăsescu, V. Alexandrescu, Marin Alexandrescu, Vintilă Alexandrescu, V. Rădulescu, Virgil Dărăscu, Emil Slătineanu, Gh. Albu, Berceanu profesor universitar (Prefect de Ialomița), C. Stoianovici, Bădulescu, decanul baroului Ialomița, I. S. Codreanu, Căpitan C. Georgescu de la Contenciosul Ministerului de Război, Căpitan Angelescu, Căpitan Popescu Tudor, Căpitan D-r G. D. Danielopol, I. Popescu-Copuz, M. Paraschivescu, St. Ciuntu, Al.

Mustea, C. Roiu, decanul băroului Roman, Alex. Mavroayani, G. Dragu, Aurel Ilescu, P. Naumescu, Max Gaster, M. Christea, A. Balase (T.-Severin), Alimănișteanu, C. Barbu, L. Holoney, Gr. Trancu-Iași, deputat, delegat din partea revistei „Legea”, Sticinski, Remus Benișache, P. Poni, Radu Rosetti, C. Pascu, C. Hamangiu, D. Antonescu, Osvald Teodoreanu (Iași), N. I. Codreanu, Mircea Juvara, I. Bacicu., Niculescu-Duvăz, Iuliu Dragomirescu, C. Gerota, Drăgănescu, Vulescu, Vișan, N. Ilescu, Mototolescu., C. Numian, N. G. Marinescu, etc., etc. In total au luat parte la acest banchet peste 150 persoane. Cerem ținutarea aceloră alicăror nume l-am scăpat din vedere.

Abuzul cumulului de funcțiuni publice

Art. 131 din Constituție; Legea de la 1884-85; Legea asupra cumulului de funcțiuni publice de la 1890, azi în vigoare. Studiu critic; casuri de cumul de funcțiuni și catedre.

(Urmare și finit ¹⁾)

Să trecem la desbateri.

Iată, mai întâi, un pasagiu din expunerea de motive cu care s'a depus proiectul la Cameră: „Ne rămâne acum a resumă în puține cuvinte principiul consacrat de proiectul de lege. *Art. 1* stabilește regula generală: nimeni nu poate avea de cât o singură funcțiune dela Stat, județ, sau comună, ori dela Stabilimentele publice, sau de credit.

„Ca să tae orice dificultate, legea precizează anume acele funcțiuni cari nu se consideră ca funcțiuni: funcțiunile electivă, când confirmarea titularului nu depinde de puterea executivă, și calitatea de membru în consiliul de administrație al institutelor de credit.

„Regula generală: o singură funcțiune, o singură leafă, suferă oarecare excepțiuni necesitate de lipsa de oameni speciali. Astfel un profesor poate ocupa fără inconvenient două catedre având timp pentru a îndeplini aceste două funcțiuni, bine înțeles în aceeaș ramură a specialității lui și în aceeaș localitate. Impiedicarea unui profesor de a ocupa o a doua catedră ar fi chiar păgubitoare când se poate să nu se găsească destui specialiști“.

„Excepțiunile privitoare la profesori s'au generalizat aplicându-le la toate specialitățile științifice, literare și artistice, cum și la membrii clerului; s'au generalizat aceste excepțiuni, bine înțeles, cu aceeaș condițiuni, adică să fie în aceeaș ramură a științei, a specialității, și în aceeaș localitate“.

În discuțiunea generală, ia cuvântul G. Vernescu.

„D. G. Vernescu: Legea care e votată deja de Corpurile legiuitoare și pe care guvernul a refuzat

„să o promulge este mult mai clară. Eu cer ca guvernul să nu facă chestiune de amor propriu și să promulge legea aceea, etc. etc“.

„D. I. Lahovari, ministru de externe: D-lor, legea votată din inițiativă parlamentară este una și aceeaș cu legea adusă de guvern, și care se află acum în discuțiune. Nu știu unde găsește d. Vernescu deosebirea fundamentală. Legea votată din inițiativă parlamentară zice că pot ocupa o a doua funcțiune membrii definitivi ai corpului didactic, membrii corpului tehnic și în genere persoanele de specialitate științifică, literară și artistică, cu condițiunea ca să se exercite în aceeaș ramură a științei, și să nu se controleze una pe alta.

„Ce zicem noi prin art. 2 al proiectului de față? Că funcționarii pot ocupa și o catedră care să fie în aceeaș ramură a specialității lor, și să se exercite în aceeaș localitate. E absolut acelaș lucru. D.

„N. Ionescu: Nu e acelaș lucru.

„D. I. Lahovari, ministru de externe: Pentru mine când se zice că funcționarii cari au o specialitate artistică, științifică, literară, pot ocupa o catedră în aceeaș ramură și în aceeaș localitate, și când se zice că profesorii — cari evident au o specialitate tehnică, artistică, științifică — pot ocupa și o altă funcțiune, e unul și acelaș lucru în principiu.

„D. G. Vernescu: Atunci de ce ați schimbat redacțiunea.

„D. Ministru de externe: Fîndcă e mai bună redacțiunea așa; principiul rămâne acelaș.

„Voiți d-vs ca un profesor dela facultatea de medicină să nu poată fi medic la spital? Cumulul poate fi în unele cazuri necesar, precum e cazul profesorilor dela facultatea de medicină cari sunt totdeodată și medici la un spital, și pentru cari în toate țările din lume cumulul acestor două funcțiuni e permis.

„La spital se face practică cu elevii, acolo profesorul aplică lecțiunile dela facultate. În vederea acestor medici am permis cumulul unei funcțiuni și catedre.

„D-lor, ce am mai făcut noi? Am scos din legea votată, cuvintele: *funcțiunile cari se controlează una pe alta*. Când am scos aceste cuvinte, ne-am gândit la directorii dela școli; am voit ca profesorul unei școli să poată fi și director al ei, deși directorul are controlul asupra profesorilor, adică chiar asupra lui însuși, ceace ar părea o anomalie; dar dacă ar fi să aplicăm legea votată, ar fi trebuit să dăm afară pe toți directorii de la școli, să aducem persoane din afară, să le mărim lefurile la 4-500 lei lunar, să încărcăm bugetul, căci nu s-ar fi găsit nimeni să primească funcțiunea de director, fără a fi și profesor, numai cu leafa pe care o primește un director, astăzi. Prin urmare, am permis cumulul unei catedre cu funcțiunea de director al

¹⁾ A se vedea *Curierul Judiciar* No. 39/916.

„școlai unde își are catedra. Pentru astfel de funcțiuni am înțeles de asemenea să permitem cumului „cu catedra.“

Declarațiunea aceasta a ministrului are multă importanță. Din ea rezultă categoric că dacă se mențineau în proiect cuvintele: „funcțiunile cari se controlează una pe alta“, un director de liceu nu mai putea fi și profesor. Prin urmare, calitatea de director al unei școli e o funcțiune, al cărei cumul cu o catedră e permis pe considerațiuni bugetare. Dar o a doua catedră directorul nu mai poate ocupa, și nici o a doua funcțiune.

D. Ministru zice mai departe: „Am permis de asemenea unui profesor să cumuleze două catedre pentru că am crezut că activitatea unui profesor poate să meargă până a ocupa două catedre“.

„Dar ambele trebuie să fie în aceeaș ramură a specialității lui și în aceeaș localitate. Toate aceste excepțiuni s'au făcut în interesul învățământului public, etc.“.

„D. G. Palade: Nu pot înțelege cumului a două funcțiuni, chiar când d-vs spuneți că, numai membrii corpului didactic, fără nici o distincțiune, pot ocupa și o funcțiune. Cel dintâi lucru care trebuie să ne întrebăm, e dacă acela care ocupă mai multe funcțiuni poate să-și îndeplinească acele funcțiuni? Când facem o lege de cumul plecăm dela principiul că funcționarul trebuie să-și dea tot timpul funcțiunei sale. Funcțiunea se face pentru un om, nu se face pentru o jumătate, sau un sfert de om. Altfel mai bine micșorați numărul funcțiunilor, și măriți lefa funcționarilor, dar nu țineți numărul imens de funcționari pe cari d-vs îi declarați că „nu au destul de lucru, de oarece ziceți că fiecare poate ocupa două funcțiuni fără să sufere serviciul“.

„D. Ministru de externe I. Lahovari: Nu am zis că un funcționar mai poate ocupa — fără nici o distincțiune — și o altă funcțiune sau o catedră ori care. Am zis că profesorul poate ocupa și o funcțiune care să fie în ramura științei lui și în aceeași localitate. Acesta e spiritul legii. Redacția nu schimbă spiritul ei.

„D. G. Palade: D-v recunoașteți dreptul la două slujbe membrilor corpului didactic.....“

„D. I. Lahovari ministru de externe: Da; am zis că, un profesor poate, pe lângă catedră, să ocupe și o funcțiune, sau o a doua catedră în ramura științei lui. Am dat exemplul cu medicii de spitale.

„D. G. Palade: Bine, dar prin lege nu faceți nici o distincțiune. Când stabiliți posibilitatea de a ocupa și o catedră pe lângă funcțiune, ar rezultă că orice funcționar poate ocupa și o catedră.

„D. Ministru de externe: Un profesor poate avea și o funcțiune care să fie în ramura științei lui; un funcționar care are o specialitate literară, știin-

țifică etc., poate ocupa și o catedră în aceeași ramură a specialității funcțiunei lui.

„D. G. Palade: Dar chiar în corpul didactic nu faceți nici o distincțiune. Apoi în învățământul primar învățătorul trebuie să stea toată ziua la școală; cum ar putea el cumula încă o funcțiune? Înțeleg să spuneți că profesorii școlilor secundare pot ocupa două catedre similare. Dar dacă lăsați și pe institutori atunci faceți un rău societății căci puneți pe institutori în imposibilitate de a-și face datoria.

„D. Ministru de externe: Dacă nu are timp nu poate avea două ocupațiuni.

„D. G. Dem. Teodorescu: D-lor, deși acest art. pare a fi clar, totuși pe alocurea a fost interpretat așa spre a da loc la unele cumuluri nepermise.

„Astfel, la finele art. 2, ultimul aliniat, se zice: „se exceptează funcțiunile dela art. 11 al legii din 1 Aprilie 1883. Ce spune acest art. 11? Că membrii corpului didactic nu pot ocupa funcțiuni de prefect, subprefect, notari, primari, ajutor de primar, etc. Și atunci s'a raționat că deoarece se interzice profesorilor numai funcțiunile de prefect, subprefect, primar, ajutor de primar, urmează că nu le sunt oprite funcțiunile intermediare, între prefect și subprefect. În acelaș mod s'a interpretat legea în privința funcțiunilor de primar și ajutor de primar, și a tuturilor celorlalte funcțiuni cu caracter administrativ. S'a zis că, deoarece singure acele funcțiuni cari sunt enumerate în art. 11 le sunt interzise profesorilor, apoi cele nespecificate acolo le sunt permise. În consecință, prin unele localități s'a încredințat cutărui profesor secundar funcțiunea de ofițer al stărei civile, sub cuvânt că „este consilier comunal, că prin urmare, primarul poate să-i delege această însărcinare, uitând că misiunea de consilier comunal e gratuită, iar cea de ofițer al stărei civile e o funcțiune administrativă și retribuită.

„Eu cred, d-lor, că e imposibil ca acela care trebuie să facă administrație, de dimineața până seara, să fie în acelaș timp și profesor. De aceea, mi-am propus a lua cuvântul spre a stabili că asemenea interpretări sunt vătămătoare, că dânsule fac iluzorii cele mai bune măsuri ce s'ar lua în această privință.

„Un învățător rural, un institutor urban, un profesor secundar sau profesor superior poate ocupa două catedre, dacă va avea timp, sau o catedră și o funcțiune, în specialitatea lui, nu însă însărcinări administrative de natură a le absorbi activitatea, a-i silii să-și neglijeze școala“.

Iată deci stabilit în mod și mai categoric, că profesorul poate avea două catedre, sau o catedră și o funcțiune, ambele însă trebuie să fie în aceeaș ra-

mură a specialității lui și în aceeași localitate. Nu orice funcționar poate avea și o catedră, ci numai funcționarul a cărei specialitate e în strânsă legătură cu catedra ce ocupă, sau mai bine zis a cărei funcțiune e în aceeași specialitate cu catedra.

Ceeace confirmă și mai mult această interpretare e și următoarea discuțiune urmată tot cu ocaziunea art. 2.

„D. G. Dem. Teodorescu: D-lor, cu ocaziunea „legei de organizare judecătorească, la art. 75, s'a produs desbateri spre a se ști dacă profesorul dela facultatea de drept poate fi și magistrat, și s'a admis un amendament, al d-lui Tocilescu, în sensul că numai profesorul dela facultatea de drept poate fi și magistrat. În acest sens s'a votat art. 75 din legea de organizare a magistraturei.

„Prin proiectul de față asupra cumulului nu se prevede nimic, *acest proiect excluzând pe profesorii facultăților juridice dela funcțiunile judecătorești*, iar art. 75 din legea de organizare a magistraturii prevede că ei pot fi și magistrați. E, prin urmare, o contradicție între aceste două legi. De aceea, pentru a pune în concordanță art. 75 din aceea lege cu art. 2 din legea de față asupra cumulului, eu propun următorul amendament: *Profesorii facultăților juridice pot ocupa și funcțiunea de magistrat, conform art. 75 din legea de organizare a magistraturei*.

„D. raportor V. Poenaru: Comitetul delegaților a respins acest amendament ca inutil întrucât se prevede acest lucru în legea de org. a magistraturei“.

Camera respinge și ea amendamentul.

Uită însă, d. raportor, că legea de organizare judecătorească fiind anterioară legii cumulului, art. 75 s'a abrogat, fiind contrariu dispozițiilor legii cumulului. Dar, în sfârșit, art. 75 a rămas și în legile de organizare judecătorească modificatoare ce au venit mai în urmă, și în special în cea de la 1913 unde a fost înlocuit, prin schimbarea numerotaței, cu art. 116.

Prin urmare, un profesor al facultății juridice poate fi și magistrat, dar nu în virtutea art. 2 din legea cumulului, ci a art. 116 din legea de organizare judecătorească de la 1913. Reese aceasta clar din cuvintele deputatului Teodorescu ca și din răspunsul raportorului, căci dacă ar fi exactă interpretarea ce se dă azi, cum că ori ce funcționar poate ocupa și o catedră de ori ce fel, adică de ori ce specialitate, indiferent de specialitatea funcțiunii, atunci ce rost ar mai fi avut amendamentul propus, și de ce s'ar mai fi menținut art. 75, azi 116, din legea de organizare judecătorească?

Cumulul unei funcțiuni și catedre e permis numai când ambele sunt în aceeaș ramură a specialității, adică atunci când și la funcțiunea lui profesorul face tot știință, iar nu administrație. Magistratul face știință când împarte justiția? Nu, el face administrație, el administrează justiția.

Aceasta se confirmă și prin' cuvintele citate mai sus, ale ministrului Lahovari, cu privire la directorii de școli, cărora numai prin excepțiune și pe considerațiuni bugetare li se permite să aibă și o catedră.

Trecem mai departe. Aliniatul 4 de la art. I spune: *Calitatea de membru într'un consiliu de administrație nu se consideră ca funcțiune*.

La acest articol ia cuvântul d. deputat Negruzi.

„D. I. Negruzi: D-lor, pe lângă ministerul instrucțiunii publice figurează două consilii, unul permanent de unde'i vine numele și care e un adevărat consiliu de administrație. Prin urmare, de o piedică ce aduce această lege profesorilor de a face parte din acest consiliu nici poate fi vorba. Al doilea consiliu, e acela general care se adună o dată pe an, la septembrie și nu se ocupă de administrație, ci numai de programe și alte chestiuni generale; încât s-ar putea susține că acest consiliu nu e un consiliu de administrație și nu intră între excepțiunile de la aliniatul 4. Prin urmare, calitatea de membru în acest consiliu e o funcțiune, o funcțiune pentru exercitarea căreia se cere confirmarea ministrului instrucției, așa încât s-ar putea interpreta că profesorii nu pot face parte din consiliul general. De aceea ca să nu fie nici o îndoială, cred că e bine să interpretăm noi în Cameră acest lucru, în sensul lămurit că consiliul general intră în prevederile aliniatului 4, fiindcă membrii lui au numai o misiune temporară, iar nu o funcțiune“.

Camera nu a admis acest mod de a vedea, căci nu s'a votat nici un amendament în acest sens.

Ce rezultă din cuvintele d-lui Negruzi? Că un profesor poate face parte din consiliul permanent pe considerațiunea că acest consiliu e un consiliu de administrație, și prin urmare, calitatea de membru într'un asemenea consiliu, conform al. 4, nu se consideră ca funcțiune.

Prin a contrario, dacă consiliul permanent nu ar fi un consiliu de administrație, profesorii nu ar putea face parte din el.

De unde a scos d. Negruzi că consiliul permanent e un consiliu de administrație? Legiuitorul când a pus la al. 4 cuvintele de *Consiliu de administrație* a avut în vedere consiliile de administrație ale stabilimentelor publice, de credit, sau acelea de binefacere, despre care vorbește la al. 3 art. I și în expunerea de motive, citată mai sus; a avut în vedere acele consilii de administrație cari sunt numite astfel prin codul de comerț, sau de Codul civil, ori prin legi speciale, și ale căror atribuțiuni sunt anume specificate acolo. Ce are a face, consiliile de administrație la cari s-a gândit legiuitorul și cu consiliul permanent de la Instrucție? E o interpretare anodină cea care a voit să o dea Academicianul Negruzi.

Dacă consiliul permanent s-ar fi numit *Comisia permanentă*, ar mai fi putut d. Negruzi să argumenteze cum a argumentat?

Tot astfel și cu consiliul general. Aci recunoaște că nu e un consiliu de administrație, dar susține că membrii acestui consiliu au numai o misiune temporară și nu fac administrație, astfel că nu e funcțiune propriu zis. Ei bine, se înșală și aci. Legea la art. 2 nu distinge între funcțiuni temporare și permanente. E destul că această calitate,—fie funcțiune, fie însărcinare temporară, e retribuită; cât despre retribuție e indiferent dacă e leafă sau diurnă sau jetoane, legea spune orice fel de indemnizare.

Prin urmare, calitatea de membru al acestor consilii ne fiind pusă între excepțiuni, întrucât nici consilii de administrație nu pot fi considerate, cumulul lor nu e permis, cu o a doua catedră sau o a doua funcțiune.

Cum că aceasta a fost intențiunea legiuitorului rezultă și din faptul că la punerea în aplicare a legii, medicii de spital, profesorii dela facultatea de medicină, dela școalele de farmacie sau veterinărie, cari făceau parte din consiliul sanitar, din comisiunea farmaceutică, ori din comisiunea veterinărie dela Ministerul de interne, s'au văzut siliți să demisioneze din aceste comisiuni întrucât calitatea de membru al oricăreia din ele, era considerată ca funcțiune, fiind retribuită.

Astfel că, peste un an, la 1 Iulie 1891, guvernul, fie pentru a satisface pe vre-un amic politic, fie că era în interesul Statului, vine cu următorul proiect de lege modificător, care scoate de sub prevederile legii aceste trei consilii, proiect care s'a votat și a devenit lege.

Iată această lege din 1891. *Art. 1.* „Funcția de membru al Consiliului sanitar superior, precum și aceea de membru al comisiunii veterinărie și al comisiunii chimico-farmaceutice, atașate pe lângă Ministerul de interne, nu intră sub prevederile legii „cumulului“.

Asemănarea acestor comisiuni, atașate pe lângă Ministerul Instrucțiunii, cu consiliile depe lângă Ministerul de Interne, este evidentă. Cu toate acestea, aceste consilii, ne fiind trecute printre excepțiuni, calitatea de membru al lor se consideră ca funcțiune.

Art. 4. — „Membrii clerului, chemați în funcțiuni „bisericești și didactice, pot ocupa până la două însărcinări retribuite“.

S'a interpretat acest articol în sensul că preoții și călugării ar putea avea, pe lângă funcția de preot la biserică, încă două funcțiuni.

Se pretinde, cu alte cuvinte, că un cleric poate fi deservent la o biserică, protoereu și profesor!

Adevărata interpretare e că, un preot deservent la o biserică mai poate fi paroh al acelei biserici, sau protoereu, ori profesor! adică numai una din aceste funcțiuni. Cât despre catedra care ar ocupa-o ca profesor, ea nu poate fi decât în ramura religioasă.

Art. 5. — „Nu cad sub prevederile legii: a) misiunile și însărcinările unor funcționari civili și

„militari, retribuite din fonduri anume prevăzute prin „budget sau prin credite speciale“.

Aci legea nu distinge dacă e vorba de misiuni sau însărcinări date în țară sau în străinătate, precum și care poate fi criteriul după care se pot da sau care poate fi durata unor asemenea misiuni și însărcinări. Din această cauză se face un mare abuz. Vrea cutare puternic al zilei să favorizeze pe cineva, îl însărcinează cine știe ce să studieze prin străinătate și chiar prin țară, și fiindcă legea nu determină criteriul după care s'ar putea da însărcinările, nici durata lor, retribuțiunile se fixează în mod cu totul arbitrar și abuziv.

„b) Direcțiunile laboratorilor și a clinicilor de aplicațiune alipite la vreo catedră secundară sau universitară“.

Vrea să zică, laboratoriile care nu sunt alipite la o catedră, precum sunt laboratoriile de analize de pe lângă ministerele de finanțe și interne, sau de la Primăria Capitalei, cad sub prevederile legii.

„c) Conservarea arhivelor, bibliotecilor, muzeelor și a oricărui alte colecțiuni științifice sau artistice“.

Această excepțiune confirmă și mai mult interpretarea dată mai sus la art. 2 de către ministrul Lahovari, și anume că funcțiunea și catedra trebuie să fie în aceeași ramură a specialității, că și la funcțiune trebuie să se facă știință (cum s'a și specificat dându-se ca exemplu medicii dela spitale cari sunt și profesori la facultatea de medicină), iar nu administrație. Căci dacă ar fi adevărată interpretarea că orice fel de funcționar poate avea și o catedră oarecare, ce rost mai avea introducerea acestor excepțiuni? Era inutilă. Dar tocmai aceste excepțiuni confirmă regula generală: o funcțiune și o catedră, numai pentru profesori, și numai în aceeași ramură a specialității lor.

De altminteri, se știe că aceste excepțiuni s'au pus în favoarea lui Hajdeu și a lui Tocilescu. Hajdeu, care era nu numai un mare învățat dar și un om cinstit, a voit să demisioneze dela Archivele Statului unde era director, pentru a nu fi acuzat că e cumular, și atunci s'a pus această excepțiune, profitând și lui Tocilescu care era director al muzeelor.

Art. 6. — Acest articol permite unui pensionar să ocupe și o funcțiune, cu condițiunea însă ca leafa și pensiunea cumulate să nu treacă suma de 300 lei lunar.

Iată o excepțiune în favoarea micilor pensionari, agenți electorali, care trebuiau căpătuiți cu câte o mică slujbuliță. Desigur că aceștia formează acea categorie de funcționari infirmi și incapabili despre care vorbește d. Ministru de finanțe în expunerea sa de motive, citată mai sus.

Ne întrebăm însă: dacă un pensionar este capabil de muncă pentru ce să fie scos la pensiune? Pentru ce s'ar încărea bugetul cu o nouă pensiune sau cu o nouă leafă?

Și apoi câți studenți nu ar putea trăi și continua studiile lor, cu din funcțiunile date acelor agenți electorali infirmi și incapabili?

Art. 7.— Introduce și el o altă excepțiune cu caracter de căpătuală electorală.

„*Art. 7.* Afară de excepțiunile de mai sus, cumulul a nu mai mult de două funcțiuni este permis, întru cât aceste două funcțiuni nu sunt declarate de lege incompatibile, se exercită în aceeași localitate și retribuția lor cumulată nu întrece suma de 300 lei lunar“.

Intrebat în Cameră asupra rostului acestei excepțiuni de favoare, Ministrul I. Lahovari, a răspuns că, această excepțiune a fost introdusă mai mult de milă în favoarea dascălilor și cântăreților de la biserici, care fiind prea puțin plătiți, să mai poată ocupa și o altă funcțiune. Iată ce răspunde deputatul Palade la cuvintele ministrului:

„*D. G. Palade:* Nu înțeleg cum poate fi permis cumulul a două funcțiuni, chiar că salariul acestor două funcțiuni nu trece peste 300 lei lunar. Și iată de ce: Eu cred că cu slujbele Statului nu se face milă. Cred că sentimentele d-lui Lahovari, de caritate, și le poate exprima la Crucea roșie, dar nu cu ocaziunea legii cumulului. Când e vorba de legea cumulului, ne întrebăm, dacă acela care ocupă mai multe funcțiuni poate să îndeplinească acele funcțiuni. etc.

„Eu cred că guvernul a pus art. 7 în lege nu doar fiindcă a crezut că se poate des aplica dar se vede că trebuie să-l aplice, câte o dată, unde interesul partidului ar cere să recompenseze câte un funcționar devotat, adică pe acel funcționar care e de ai noștri.“

Guvernul nu a răspuns nimic la cuvintele deputatului Palade.

Acesta este textul legii. Am terminat cu el.

Din cele citate până acum rezultă neîndoios; *Că nu ori ce funcționar poate ocupa și o catedră, ori cum ar fi, după cum nici profesorii nu pot ocupa două catedre, sau o funcțiune și o catedră, ori de ce fel. Funcțiunea și catedra ca și ambele catedre trebuie să fie în aceeași ramură a specialității lor; funcțiunea să nu aibă caracter administrativ; la funcțiune ca și la catedră să se facă știință, nu administrație; și în sfârșit, funcțiunea și catedra să fie în aceeași localitate.*

Cumulul de funcțiuni nu e permis, ori care ar fi felul indemnisației; prin urmare, cumulul de leafă cu diurnă, sau jetoane, nu e permis.

Cumulul nu e permis sub cuvânt că cumularul ar avea suplinitor, nici cu declarație că renunță la una din retribuțiuni.

Să cităm acum câteva cazuri de cumul.

Actualul rector al Universității din București e cumular? Dacă marele Pasteur a fost și el, cândva,

calificat — pe nedrept poate — de cumular, de ce nu ar fi și d. Athanasiu?

D-sa, pe lângă calitatea de rector, care e o funcțiune electivă, pentru care a avut nevoie de confirmarea puterii executive și retribuită cu diurnă — funcțiune prin urmare ce cade sub prevederile legii cumulului — mai ocupă două catedre, una la facultatea de științe, alta la școala veterinară; mai e director al institutului de fiziologie. D-sa nu poate ocupa decât sau rectoratul cu o catedră și institutul, sau două catedre și institutul; altfel rectorul Universității din București e cumular.

Un alt profesor coleg al d-sale: profesor la facultatea de medicină de chimie medicală, și la școala farmaceutică de chimie minerală, director al institutului de chimie, profesor la școala de agricultură dela Herăstrău pentru fizică, și membru al Comisiunii farmaceutice.

Acest d-n profesor universitar nici nu locuiește în țară; cel puțin până la începerea războiului locuia la Geneva, unde își avea familia instalată.

Am luat cazul acestor doi profesori care nu sunt înregimentați la nici un partid politic.

E ușor de închipuiț ce trebuie să fie cu acei înregimentați.

E colosal, mai ales dacă enumerăm și acele ocupațiuni care prin excepție au fost scoase de sub prevederile legii.

Dar ne oprim aci. Nu voim să cităm cazuri pentru a denunța pe cumularzi. Am declarat că nu acesta e scopul studiului de față. Cităm cazurile cu privire numai la aplicațiunea legii, adică pentru a învedera pe cale de aplicațiune spiritul legii.

Rectorul Academiei de comerț, poate fi și profesor la Academie și la facultate? Nu, fiindcă rectoratul e o funcțiune ce cade sub prevederile legii cumulului; și ar fi în acest caz cumul a unei funcțiuni cu 2 catedre. E rector numit prin decret regal cu 300 lei diurnă lunar, profesor la aceeași Academie cu 600 lei lunar, și profesor la Facultate cu 900 lei lunar.

Directorul serviciului sanitar poate fi și profesor la facultatea de medicină? Nu, ori cât s'ar susține că funcțiunea și catedra sunt în aceeași ramură a specialității sale, căci el nu face știință la serviciul sanitar, el face administrație.

Ca dovadă că ceea ce afirmăm e absolut exact, e și următorul fapt:

La discuțiunea pe articole a legii s'a propus următorul amendament:

„La finele aliniatului c dela art. 5 să se adauge cuvintele: „*precum și direcțiunea serviciului sanitar*“. Cu alte cuvinte, s'a cerut să se scoată de sub prevederile legii și direcțiunea acestui serviciu, după cum s'a scos direcțiunea arhivelor și museelor. Camera a respins însă amendamentul. Prin urmare, direcțiunea serviciului sanitar cade sub prevederile legii.

Un medic de spital poate fi și medic comunal? Nu. Nici medic la casa meseriilor, nici medic la C. F. R. Un medic nu poate ocupa decât una din aceste funcțiuni.

Cu privire la medici, tot cu ocaziunea votărei legii se propusese următorul amendament:

„*La finele art. 4*“, — adică acolo unde se vorbește de membrii clerului că pot ocupa două funcțiuni retribuite — „să se adauge cuvintele: *De asemenea medicii pot ocupa două însărcinări compabile a căror retribuțiune să nu treacă de 600 lei lunar*“.

Camera a respins și acest amendament, găsind — zice raportorul legii — că medicii au o profesiune și că e mai bine să trăiască mai mult din profesiune decât din funcțiuni.

Ce frumoasă lecțiune pentru medicii cumularzi! Dar se vede că medicii țineau să aibă și ei favoarea preoților. Se poate — ziceau ei, — să nu fie medicii la un loc cu preoții? Camera a fost de altă părere.

Un inspector silvic dela Ministerul de domenii poate fi și profesor la școala de silvicultură dela Brănești? Nu, mai întâiu pentru că funcțiunea și catedra nu sunt în aceeaș ramură, căci el nu face știință la minister, ci administrație, și afară de aceasta nu sunt nici în aceeaș localitate, Ministerul fiind la București, iar școala, la Brănești.

Dar acest d. inspector și profesor mai poate fi și inginer silvic la Eforia spitalelor? Nu, fiindcă Eforia e o instituție publică care e pusă sub controlul Statului, și, prin urmare, cade sub prevederile art. 1, al. 2. Casul există.

Un funcționar superior dela Creditul rural, precum ar fi un subdirector, poate fi și profesor la facultatea de drept? Nu, fiindcă funcțiunea și catedra nu sunt în aceeaș ramură a specialității. El face la Credit administrație, iar nu știința dreptului. Și cu atât mai mult nu poate fi profesor la *facultatea din Iași*. Creditul fiind la București, funcția și catedra nu sunt în aceeaș localitate. Pe de altă parte, Creditul e o instituție de credit pusă sub controlul Statului și cade sub prevederile art. 1, al. 2. Există și acest cas.

Directorul institutului medico legal poate fi și profesor de medicină legală? Da, dar atât și nimic mai mult. Orice altă funcție pe lângă aceste două nu-i mai e permisă.

Directorul serviciului statistic dela o autoritate, poate fi și profesor de statistică?

Directorul penitenciarelor poate fi și profesor de criminologie, sau de drept penal?

Directorul comptabilității poate fi și profesor de comptabilitate?

Nu, fiindcă, ei la funcțiunile lor nu fac știință cu elevii dela școală, ei fac administrație.

Directorul stenografilor, dela Cameră, poate fi și profesor de drept comercial la școala de comerț?

Nu, fiindcă funcțiunea și catedra nu sunt în aceeași ramură a specialității sale; el poate fi însă profesor de stenografie. Și cu atât mai mult nu poate fi — e cazul — și administrator la Casa corpului didactic, această casă fiind o instituție pusă sub controlul Ministerului instrucției.

Un profesor universitar, sau secundar poate fi și inspector școlar sau director la ministerul instrucției?

Nu, pentru că inspectorul ca și directorul nu fac știință în funcțiunile lor, ei fac administrație, chiar dacă s'ar pretinde că funcțiunea e în aceeași ramură cu catedra.

Astfel, directorul învățământului secundar de la Instrucție, poate fi conferențiar la Facultate și profesor cu câte o catedră, la Seminariile din București? Nu, el poate fi cel mult director și conferențiar, sau director și profesor cu o catedră; deși în rigoarea legii nu poate fi decât director, sau numai profesor. Cazul e cunoscut.

Cu atât mai mult un profesor *dela un liceu din București* nu poate fi și inspector al școalelor din Dobrogea nouă, întâiu, pentru motivul arătat, și al doilea pentru că funcțiunea și catedra nu sunt în aceeași localitate. Dar cazul există, e bine cunoscut.

Profesorii care au două catedre, sau o catedră și o funcțiune mai pot fi membrii în consiliul permanent sau general? Nu; din cuvintele deputatului Negruzi, citate mai sus, s'a văzut în mod evident că membrii unor asemenea consilii sunt funcționari, chiar dacă ar fi plătiți cu diurnă sau jetoane, legea nu face nici o distincțiune în ce privește retribuțiunea, din contra spune categoric: că nu se poate cumula două retribuțiuni, fie leafă, diurnă, sau oricare altă indemnizație.

Ne oprim aci. Nu cităm alte cazuri, nu ne permite nici spațiul, și apoi cazurile ca și numele titularilor funcțiunilor și catedrelor cumulate sunt așa de bine cunoscute, în cât citându-le s'ar crede că voim a face personalități.

Dar cine mai poate contesta că legea cumulului se calcă la noi cu o mare îndrăzneală? Cine contestă că avem profesori cu câte două, trei, chiar patru funcțiuni și catedre, în diferite specialități și în diferite localități, și care pe lângă acestea mai fac parte din câte trei și patru comisii, cu diurne și jetoane?

Că avem ingineri funcționari ai Statului, care sunt și profesori și antreprenori și mai fac parte din tot felul de comisii și consilii de administrație?

Că sunt medici la spitale care mai sunt și medici comunali, sau medici la casa meseriilor, sau la C. F. R.! lucrul e ușor de constatat, luați statele autorităților, controlați-le și veți vedea câte-va mii de cazuri de călcare a legii cumulului.

Câți tineri de valoare, câți specialiști eminenti, nu și-ar putea căpăta existența, aducând în acelaș timp servicii imense țării, dacă cumularzii ar fi

obligati să opteze pentru una sau chiar pentru două din nenumăratele lor funcțiuni?

Cunoaștem mai dinainte răspunsul ce ni se va da mai ales cu privire la cumulul catedrelor. Ni se va spune: Dar uitați legea de organizare a ministerului instrucțiunii, care abrogă unele din dispozițiunile legii cumulului? Uitați diferitele legi speciale cari permit cumulul în cutare sau cutare împrejurare?

— Nu am uitat de loc, dar tocmai în contra acestei slăbiciuni a moravurilor noastre voim să ne ridicăm și să protestăm, în contra sistemului nenorocit al legilor cu caracter personal și de favoare, prin cari pe ascuns și pe nesimțite se abrogă ori ce măsuri sănătoase.

De altminteri, am dori să ni se arate cari sunt legile de organizare cari permit cumulul a două, trei și patru funcțiuni și catedre? Și cari sunt legile cari abrogă în mod expres dispozițiunile legii cumulului?

Așa, de exemplu, art. 15 din legea Academiei de comerț spune: *Rectorul se va numi dintre profesori.*

Tot astfel și legea de organizare a Ministerului Instrucțiunii permite să se numească directori, inspectori și revizori dintre profesori. Oare prin aceasta s'a abrogat dispozițiunile legii în contra cumulului?

Ne-am făcut datoria să dăm strigătul de alarmă. Stă acum în sarcina guvernului ca pentru liniștea și binele acestei țări să facă să înceteze abuzul cumulului, chiemând pe cumularzi la respectul legii.

Nu voeste guvernul să o facă? Atunci stă în mâna acelei generațiuni întregi de oameni tineri, luminați și culți cari se văd mereu îndepărtați dela dreptul de muncă și de viață, ca ei să facă să înceteze abuzul scandalos de până acum fie prin o mișcare în comun, fie individual pe calea justiției.

În primul rând să denunțe pe cumularzi, iar în al doilea, să someze autoritățile respective, ca să declare vacante locurile ocupate de cumularzi și să le scoată la concurs, astfel după cum cerea și legea în contra cumulului dela 1884—85, citată mai sus.

În acelaș timp, să întreprindă o mișcare în scopul de a se aduce o nouă lege cu abrogarea tuturilor excepțiunilor de favoare.

ISCOD.

REZUMATELE JURISPRUDENTEI INALTEI NOASTRE CURTI DE CASATIE

CASAȚIE S. I

*Recurenta Ana Sternberg prin d-l avocat Popescu-Copuz.
Intimat Irichim Haisler, lipsă.*

Alimente.—Tranzacție.—Cedarea unui lucru sau unui drept de folosință în achitarea unei obligațiuni de întreținere.—Dacă poate fi stricată acea convenție pe motiv că cel obligat la plăți nu mai poate plăti? Art. 192 c. civil.

Dispozițiunile art. 192 c. civil au a se aplica atunci când o persoană în executarea obligației legale de întreținere este datoră a plăti o pensiuă periodică și justifică tribunalului că nu mai poate plăti acea pensiuă, în care caz tribunalul poate ordona să primească în locuința sa, să alimenteze și să întrețină pe acela căruia îi datorește pensiuă, iar nu și în cazul când s'a achitat odată pentru tot d'auna prin cedarea unui lucru sau unui drept de folosință, caz în care el nu mai poate invoca art. 192 citat spre a strica convenția. (Cas. s. I, decizia No. 52 din 25 Ianuarie 1916, prin care s'au respins motivele I, și III de casare contra sentinței No. 484/915 a Trib. Ilfov s. III).

CASAȚIE S. II

*Recurent Marin V. Bădițoiu, lipsă.
Ministerul Public prin d-l Procuror Fr. Papp.*

Loviri involuntare.—Aplicarea art. 249 cod. penal, de și nu a fost leziuni sau răniri.

Art. 249 c. penal pedepsește atât pe acel ce a fost

cauza involuntară a unei răniri, cât și pe cel ce cauzează involuntar o simplă lovire. Prin urmare, deși pacientul nu a avut nici o leziune, însă întru cât se constată că a fost alins și căleat de trăsura ce conducea inculpatul, faptul săvârșit de acesta intră în prevederile art. 249 c. penal. (Cas. s. II, decizia penală No. 293 din 9 Februarie 1916, prin care s'a respins recursul făcut contra sentinței Tribunalului Argeș s. I No. 3078/915).

CASAȚIE S. III

*Recurentă Regia Monopolurilor Statului prin d-l avocat M. Paleologu.
Intimat Nicolae Mareș lipsă.*

Monopolul tutunurilor.—Contravenție.—Amendă calculată în raport cu cantitățile unitare.—Dacă tribunalele pot reduce amenda.—Art. 78 § 1 și 82 legea monop. statului.

Condamnațiunile pentru cultivarea de tutun fără autorizarea Regiei, prevăzute de art. 78 § 1 din legea monopolurilor statului, constatate și calculate de agentul constator în raport cu cantitățile unitare cultivate, verificate și aprobate în urmă de direcția generală a Regiei, nu pot fi reduse de instanțele judecătorești în apel, nici chiar prin aplicarea art. 60 c. penal. (Casație s. III, decizia No. 136 din 1 Martie 1916, prin care s'a casat sentința No. 2194/916 a Tribunalului Mehedinți secția I).

A apărut: *Insemnări relative la Uzufructul asupra pădurilor*, de Virgiliu C. Stoicescu. — Prețul 1 leu.